

AIGUA I EMPRESA

V Congrés de l'Aigua a Catalunya.
Tarragona, 22 de març de 2023

LA INICIATIVA EMPRESARIAL, FONAMENT DE LLIBERTATS CIVILS I PROGRÉS.

“El pessimisme està sobrevalorat”, Anton Costas. Els presagis sobre la imminent estagflació no s’han complert. L’economia segueix creixent i la inflació no s’ha desbocat. Només el sobre endeutament i el dèficit de les administracions poden posar en risc l’acreditada capacitat d’adaptació de l’economia a circumstàncies que cada cop canvien d’una forma més accelerada.

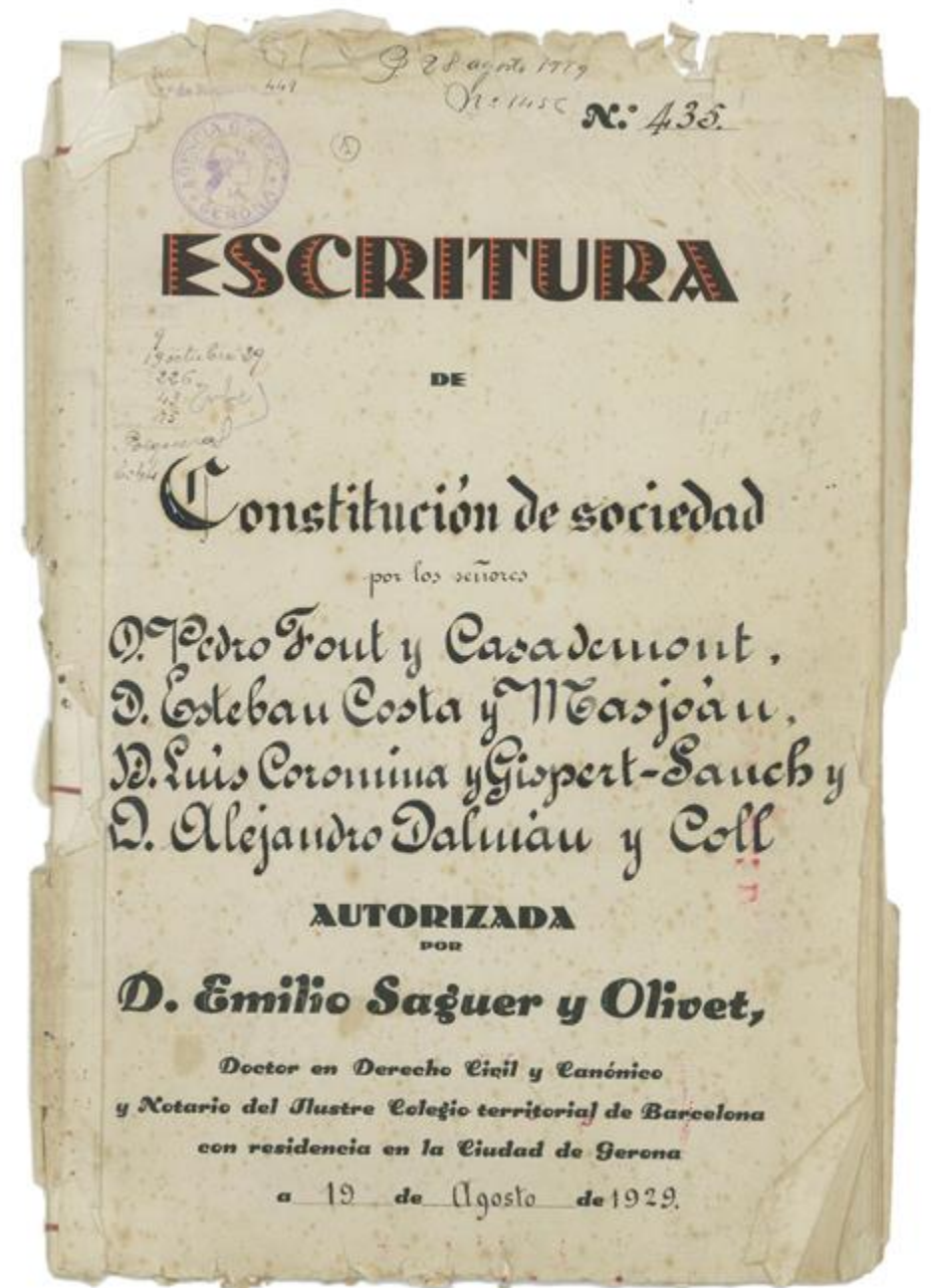
“L’aigua de la font és de tots. La del canti és de qui l’omple”, Victòria Camps. “aunque la tierra y todas las criaturas inferiores son comunes a todos los hombres, sin embargo cada hombre es *propietario* de su propia *persona*. Y nadie tiene derecho a ello sino uno mismo. Suyos son, podemos decir, el trabajo de su cuerpo y de sus manos. Así pues, cada uno, al extraer algo con su trabajo del estado en que la naturaleza lo había dejado, le agrega algo que es suyo y, de este modo, lo convierte en su propiedad [...], siempre y cuando queden cosas suficientes y de la misma calidad para el resto de la comunidad.” Locke, J, *Dos tratados sobre el gobierno civil*, II, p. 27

AIGÜES DE BANYOLES, S.A.U.

El 19 d'agost de 1929 Aigües de Banyoles obté la concessió per a la captació, potabilització i distribució d'aigua a bona part del Pla de l'Estany. La concessió va entrar en servei l'1 de gener de 1930, per a un període de 99 anys. Des d'aleshores, l'ajuntament de Banyoles és el titular del servei, competent per aprovar tarifes, inversions i supervisar resultat. Com a contraprestació del servei, Aigües de Banyoles assumeix el risc operacional, finança inversions, satisfà un cànon anual a l'ajuntament i aporta coneixement.

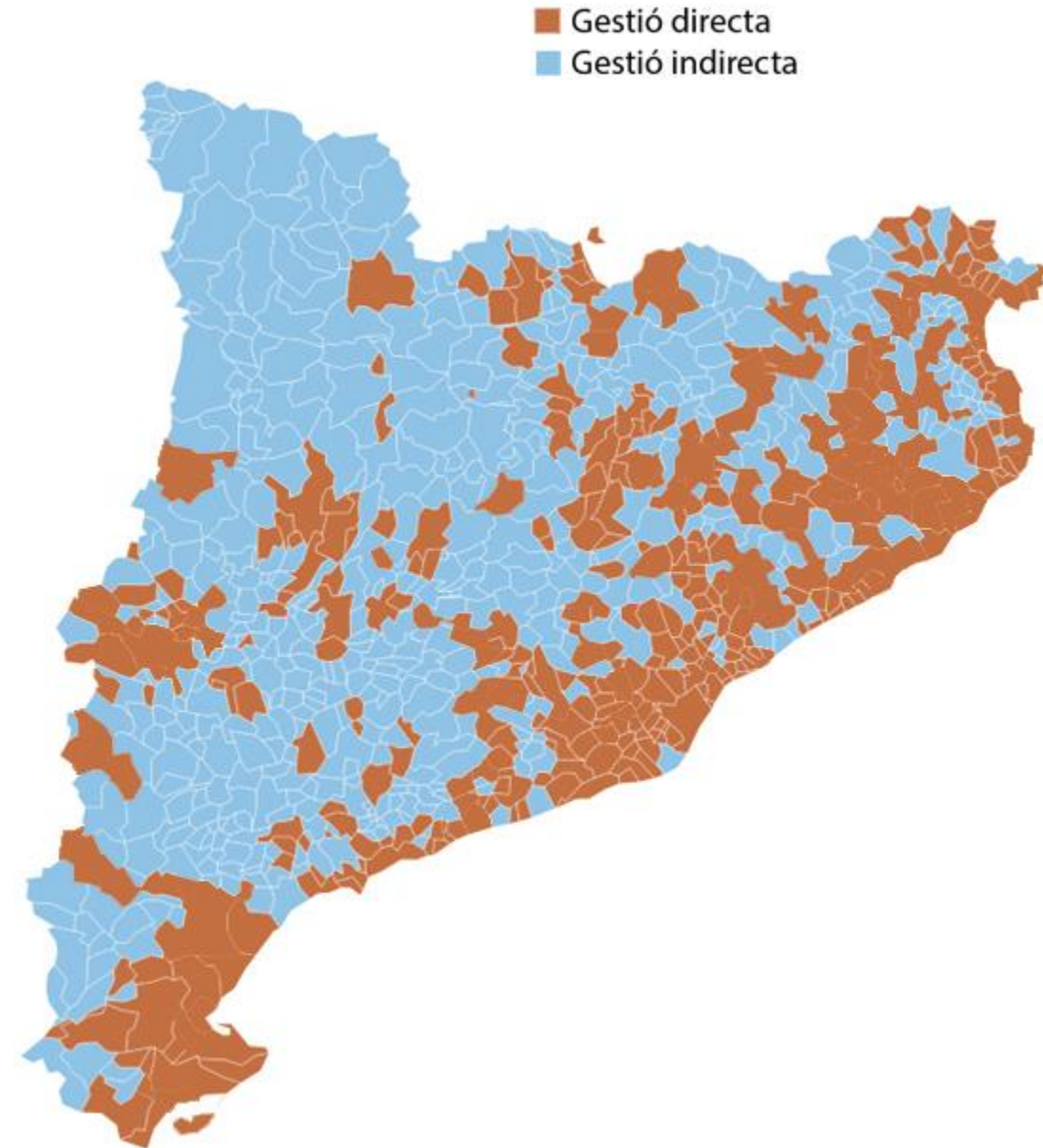
En l'actualitat, des del punt de vista jurídic el model ve definit per la Llei de Bases de Règim Local, que recull els serveis públics pròpiament locals (art. 25) i els seus possibles models de gestió (art.85) i on s'invoquen els principis de sostenibilitat i eficiència: "Los Servicios públicos de competencia local habrán de gestionarse de la forma más sostenible y eficiente" I per la llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la que es transposen les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23UE i 2014/24UE.

MAPA DE LA GESTIÓ DE L'AIGUA A CATALUNYA.

La Història d'Aigües de Banyoles és similar a la centenars de municipis de Catalunya, que han fet compatible tractar l'aigua com a recurs escàs i de tothom, amb gestionar-lo amb criteris empresarials.

En l'actualitat a Catalunya operen 402 empreses en el sector de l'aigua, amb un volum de negoci total superior als 10.000 M€ i més de 45.000 treballadors. Com a especificitat local, destaca que el 94% de les empreses són PIMES, amb menys de 50M€ de volum de negoci i concentrant només el 22% d'aquest. És un sector madur, amb més del 75% de les empreses constituïdes fa més de 10 anys.

EL NOSTRE NO ÉS UN MODEL PRIVATITZADOR.

El nostre model, com ha passat en altres sectors de gestió de serveis i infraestructures, no és privatitzador sinó defensor de la gestió pública privada. L'administració es reserva la PLANIFICACIÓ i el CONTROL; la gestió es deixa en mans del millor operador que assegura el mercat.

Vegi's Comunicació de 31 de maig de 2017, de la CE al Parlament, al Consell i al Comitè Econòmic i social Europeu i de les Regions "Europa en moviment...." La CE emfatitza el paper de l'Estat com a regulador i garant de l'interès públic però també com a incentivador dels operadors empresarials per aconseguir l'excel·lència i la innovació, sense perjudicar ni el dèficit públic ni el deute.

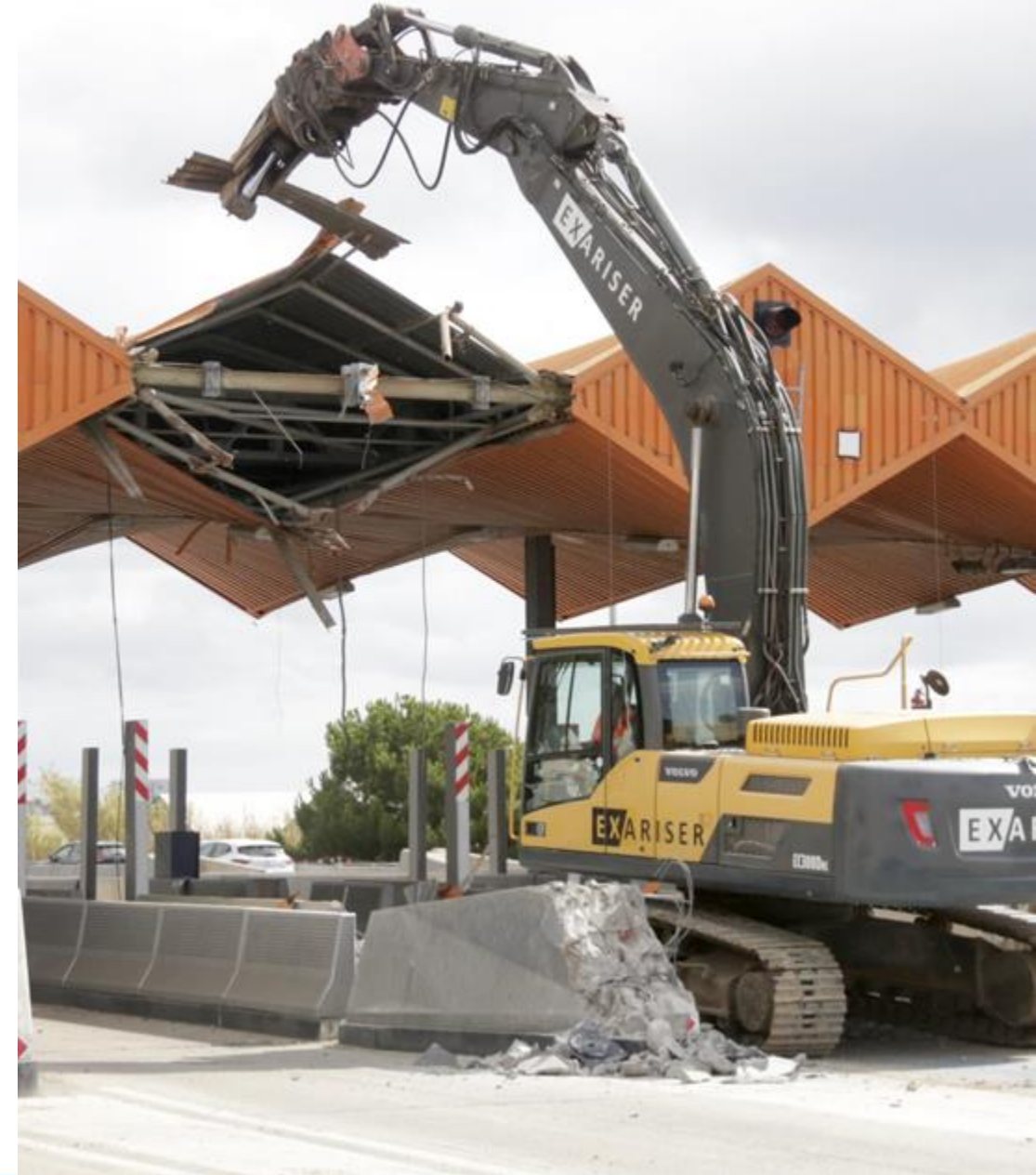

EL TRUMFO DE LES ECONOMIES MADURES: LA COL·LABORACIÓ PÚBLICO-PRIVADA.

El juliol de 2020, en plena pandèmia, la CCIES advertia que el dèficit inversor experimentat durant més d'una dècada de recessió impediria a Espanya afrontar les inversions necessàries en infraestructures i equipaments, imprescindibles per al manteniment de la cohesió social.

Concretament, augurava dèficits en matèria de promoció d'habitatge assequible, de residències d'ancians i d'incorporació de les noves tecnologies a les infraestructures de mobilitat i logística. Finalment, l'informe advertia la urgència d'invertir en el cicle de l'aigua, un tema en el que Espanya acumula importants endarreriments.

Sancions europees per incompliments en matèria de sanejament, en fins a 133 aglomeracions urbanes. Més de 52 Milions d'€ en multes.

INVERSIONS PENDENTS EN EL CICLE DE L'AIGUA.

Dèficit en la inversió de les xarxes de regadiu.

Dèficit en el tractament d'aigües amb origen en l'activitat industrial i ramadera, amb el conseqüent perjudici dels aqüífers.

Avançar en la reutilització d'aigües depurades com a garantia de subministrament.

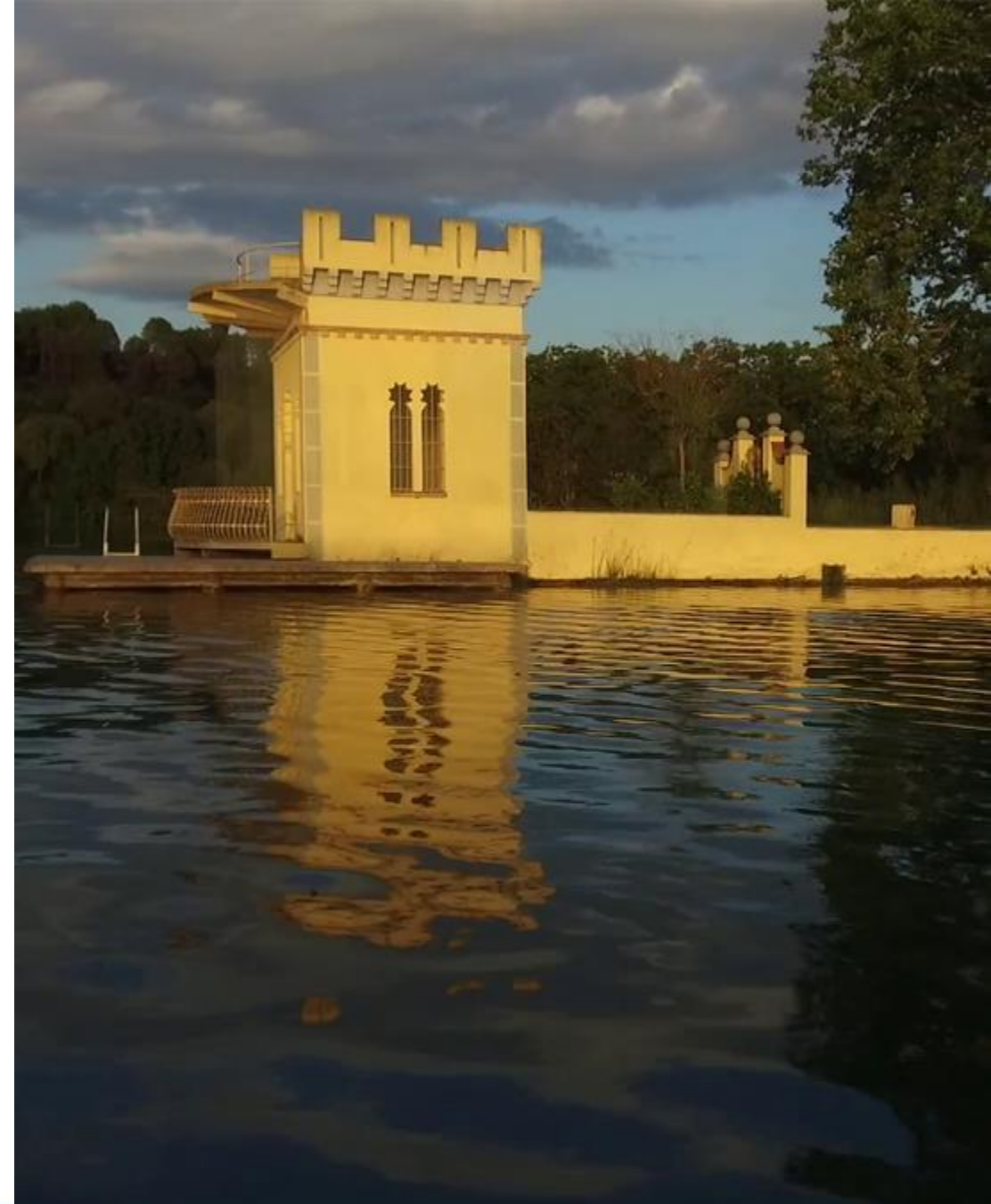
Conservació i renovació de les xarxes de subministrament d'aigua potable.

Digitalització en l'àmbit de l'aigua urbana.

Estrès hídric.

Resiliència de els ciutats als efectes del canvi climàtic (parcs inundables, dipòsits de retenció).

Segons dades del Govern d'Espanya (Pla Nacional 2016-2033) fins a 2033 caldria mobilitzar uns 45.000 milions d'€. Segons la CCIES la xifra augmenta a uns 95.151 milions.

LA GESTIÓ DE L'AIGUA, ASIGNATURA PENDENT A ESPANYA.

Paradoxalment el dèficit d'infraestructures en el cicle urbà de l'aigua i en els sistemes de regadiu és compatible amb conservar, juntament amb Itàlia, unes de les tarifes més baixes d'Europa.

L'estrès hídric que patim com a conseqüència del Canvi Climàtic accentua la urgència de fixar un model de gestió solvent.

- L'audàcia d'algunes propostes com la de l'oscil·lació del preu de l'aigua en funció de la disponibilitat de recurs.
- En clau domèstica, cal superar la contradicció entre la competència municipal de l'ordenança reguladora de la prestació patrimonial de caràcter públic no tributari del servei de distribució i subministrament i la necessitat de l'informe preceptiu de la Comissió de preus de Catalunya.

PARADOXES DEL MOMENT QUE ENS TOCA VIURE.

- Els moviments remunicipalitzadors han augmentat en pes i influència: Barcelona i àrea metropolitana.
- Els moviments remunicipalitzadors han traspassat les fronteres ideològiques tradicionals: A Girona ciutat, aprovada per unanimitat.
- Poca vehemència o directament incompareixença en la discussió pública dels *players* i partidaris del model concessional.
- El moviment remunicipalitzador connecta amb activistes d'altres causes (lluita contra el canvi climàtic, okupesfriendly, menysteniment de l'Estat de dret i de la democràcia representativa...)

EN RESUM: LES VIRTUTS DEL NOSTRE MODEL (I).

Assumpció del risc operacional.

Més flexibles a l'hora d'adaptar els serveis a les necessitats dels usuaris i a les innovacions que permeten la millora del servei.

Més eficients, en la mesura que les empreses tenen més incentius per optimitzar els recursos i perseguir beneficis; per incorporar millores i reduir costos (compres més àgils i més competitives).

Més transparents, en la mesura que a banda dels controls que es deriven del dret administratiu (comissions de control, intervenció municipal...) les empreses concessionàries se sotmeten als controls propis del dret mercantil (auditories econòmiques, ambientals...)

EN RESUM: LES VIRTUTS DEL NOSTRE MODEL (II).

Capaços de finançar inversions amb recursos propis, que al seu torn alliberen recursos públics per al sosteniment d'altres inversions i/o finançament de serveis socials.

En la mesura que la titularitat del servei continua en mans de l'administració local, però que la seva gestió és indirecta es garanteix a l'hora l'interès general i la gestió eficient.

Gràcies per la
seva atenció

AIGÜES
DE BANYOLES, S.A.U.